

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 12. П. ПОВ.
Телефон Редакції 245-44.
Телефон Адміністрації 229-11.
Телефон Друкарні 228-26.
Адреса для телеграм: Діло Львів.
Конто: П. П. О. Львів 504/195.
"Бакву Ческост Львова".
Прага "Діло".
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В ІННІ:
місячно (в місяць) . . . 3.00
квартально . . . 10.00
піврічно . . . 30.00
річно . . . 100.00
В АМЕРИЦІ 1.50 дол. у ч.
ХОСЛОВАЧОМ 20 НОР. Ч.
У ВСІХ ІН. ІННІХ 1.50 дол. п.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СЕТ.

Всі точні передплатники дістають щомісяця безплатно
нижню 5-ну "ДІЛО" в об'ємі 10-15 аркушів друку.

ЦЕНТРАЛЬНА
Малопольська Каса Ощадності
у Львові
(раніше Галицька Каса Ощадності)
РІК ОСНУВАННЯ 1843 р.
Устава публічного права.
Видає ощадності книжечки на ім'я і пред'являє
з порукою держави
Велика разовка білуні і човні.
РЕЗЕРВОВІ ФОНДИ: 5,668,000 зол.
Заміснені акції — П. П. О. 500/195.

Найкращий і наймиліший дарунок
НА ЯЛІНКУ і НА НОВИЙ РІК
для кожного з
Премійна вкладкова книжечка
найбільшого й тому найпевнішого українського
КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ
"ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська 20, тел. 250-50.
Маючи цю книжечку — крім звичайних відсотків — мо-
жна одержати ще й нагороду за ощадність в сумі
25—100 золотих.

Складайте свої ощадності і вносьте часом зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 12.

Бо це не тільки безпечна і корисна для Вас ласка,
але це економічно вигідно для нашого господарства.
Кооперативного банку. Центробанк кредитують інші
кооперативні центри, Український, Польський, Союз,
Районні Молодіжні та інші кооперативні промиш.

Під адресою польських дискутантів.

Львів, 24. грудня 1938.

(К.) Майбутній історик українсько-поль-
ських взаємин буде справді в клопоті. Припу-
стимо, що йому захочеться поставити собі такі
питання: Кізько в рішальних хвилинах обо-
в'язало, польське чи українське, який са-
мі впливові впливали на розвиток цих взаємин?
Думаємо, легко здогадатися, до яких джерел
сягтиме цей історик. Безперечно, що передов-
сім до щоденної української і польської преси.
Цей джерело теж живого громадянства. Тут
повинні відбиватися його настрої і бажання,
його турботи і всі, чим воно у своїх будин-
ках. Але саме тоді уявляємо собі клопіт ш-
го історика. Йому, очевидно, буде відомо те,
що хвилювало європейську пресу. Шлях він
читатиме у часописах українських та польських?
З одного боку бачитиме зрештою численні
голоси європейської преси, себто, буде доказ,
що обоє громадянства, польське і українське,
були поінформовані про оцінку української
справи чужинською публіцистикою. З другого
боку цей історик читатиме матор, що про укра-
їнський проект політичної розв'язки украї-
нсько-польських взаємин, оголошений у склад-
фований формі на парламентському терені,
можна було писати тільки описово, в то і в
тихмих, не називаючи річ по імені. Він чи-
татиме далі, що проф. Гребський саме в тому ча-
сі мав у столиці держави відвід, у якому про-
понував разом з Москвою і Румунією "лікві-
дувати українців" та внутрі держави кинути
для тієї "ліквідації" засоби протистояння пар-
целізації і реалізації душ. Врешті — щоб на-
то багато цих прикладів не наводити, — він
історик читатиме, що орган націоналістичної
сьогодні опозиційної польської партії дора-
джував "для узалежнення німської інтереси на
Підкарпатській Русі" як єдиний засіб: скріпити
польський етнічний елемент на етнічно-украї-
нських землях і що подібні постанови прийняв
той організації як "Закарпатська" і т. д.

Всі своїми тоді, що кінцістий стан поль-
сько-українських взаємин для обох сторін не-
застовітний. Це бачилим паралельно, що фак-
тично на території українських чинників, що його
найменше впливу український чинники, що його
саме робить націоналістичний і націоналістичний
сторона. До української публіцистики
звертається сьогодні польська преса з такими
заставками: "Він навіть бачив, який ставив на
Німеччину"; у розмові з ним, справді, щоб
прийде в рішальний момент, завадить найбільше
чинник польський, який як, українці, історич-
но, сьогодні як не пробірають власних настроїв,
але не не знати, чи вони не обернуться проти
нас, чи опанують цілі завоювання наших місць?"

Ось тут потрібний як найбільший об'єкт
визнати, щоб узагалі ці питання розумно дискуту-
вати. Хай який польський соціалістичний адми-
ністратор на хвилинку в роль цього майбутнього
історика, який він з даної перспективи за-
вжди дозволить собі доводити, який націоналіст

Японський консулят у Хусті.

Чеська преса подає в телеграмі з Токіо,
що японська влада рішила установити свій кон-
сулят у Хусті. Той консулят буде підчинений
прасякому японському посольству. Рішення

японської влади прийшло вислідом опінії се-
кретаря японської амбасаді в Москві Тачоки,
який виїздив недавно на Карпатську Україну
як обсерватор.

Справа залізничної сполуки з Карпатською Україною поладнана.

ВИСЛІДИ ПЕРЕГОВОРІВ ЗАЛІЗНИЧНОЇ КОМІСІЇ.

З Братислави повідомляють: Залізнична під-
комісія, яка веде переговори з Будапешті, за-
кінчила свої передостаточні праці. Її голова,
президент державних залізниць інж. Васт, по-
дав звіт прем'єрові Словаччини д-рові Тісо про
висліді переговорів. Крім налагодження уже пере-
їзду між Словаччиною та Мадярщиною від 22.
п. м. відкрити прикордонне залізничне полу-
чення на таких відтинках: Люченець—Ловінбана,
Люченець—Калиново, Костолія—Кошиці, Ле-
гіва—Михайлівці—Упор. Почнеться теж кому-
нікація зі Зволени через Люченець до Польтару
та зі Славовошець через Пашовець до Доб-
шини. Поїзди на цих лініях обслуговуватимуть
словацькі паровози та словацький персонал.
Пасажири можуть їздити без паспорта, але на
мадлярській території не вільно їм висідати.

Місцеві комісії, які вели подрібні локальні
переговори на засади будапештських умов,
працюють тепер в Ужгороді та в Сявлюші. Пе-
реведено теж переговори із мадярами що до
траси між Кошицями та Сявлюшем. Із Праги до

Ясіня будуть їздити у висліді тих переговорів
т. зв. упривілейовані поїзди на відтинку Кошиці—
Сявлюш. На цьому відтинку ці поїзди будуть за-
хиснені і ніхто не зможе з них ні висідати, ні до-
їхати. Щоб перетнути з відтинку частини
на шляхах Ужгород—Ужок, Мукачеве—Лавочне
можливі дістатися залізницею до своєї столиці
Хусту, словацька комісія домагалася трьох
транзитних поїздів: Невиньке—Будковці, Не-
виньке—Чоп і Страбичево—Ватково—Сявлюш.

Мадярська влада погодилася на згадані по-
їзди, однак під умовиною, що і федеративна
влада поладнає деякі мадлярські домагання.
Тому в цих справах треба буде ще переговорю-
вати із карпатською владою. Крім цього
відбулися перемовини між австрійськими ор-
ганізаціями Мадярщини, Румунії та Словаччини у
справі створення нового переходу на станції
Гальмел. Ці переговори закінчилися успішно.
Через цю прикордонну станцію будуть їздити ру-
мунські поїзди з румунської території на захід
та зі словацької території на румунську.

Підписали комунікаційну угоду в Ужгороді

Карпатськоукраїнська Пресова Служба подає,
що 23. п. м. підписали представники Карпат-
ської України в Ужгороді угоду з мадярами у
справі залізничної комунікації мадлярської те-
риторії.

Полудневий гостинінець уже закін- чений.

Полудневий бетонний гостинінець із Хусту
до Пряшкова, перетятий у двох місцях, біля Уж-

городу й Мукачеве, вже закінчений до кому-
нікації. У двох місцях поведено відступи і тепер
той гостинінець їде такими місцевостями: Вели-
ка Копина, Коропець, Підгірня, Середні, коло
Ужгороду гостинінець стручить на шлях Ужгород—
Ужок, їде до Доманівців, Собранців і Михай-
лівців. Той полушлях шлях віддають уже в
польських руках до прилюдного закінчення.

Чому словацькі українці голосували „ні“?

"А-Бет" із 22. п. м. ч. 300 подає в телегра-
мі з Хусту так:

Хоч нема ще точних даних про висліди ви-
борів до словацького союму із Пряшівщини та
інших східних околиць Словаччини, що їх у
всіх мірі замешкують українці, то висліди з
Межнелоборця дуже знаменні. Бо ці висліди такі,
що в межнелоборській округі впадо при голосу-
ванні 3,230 "так", але 5,822 голосів "ні". Це оз-
начає, що тамешні українці виступили проти
єдиного кандидата словацької народної

партії, тому що українських домагань не по-
давано вислід. Одночасно дають знати, що ма-
длярська меншина на Словаччині, куди менша
ніж українська, дістала багато різних угодів-
лень та національно-культурних прав. Карпат-
ськоукраїнська влада каже вислід словацьких вибо-
рів у Пряшівщині як аргументу для скріплення
своїх домагань у справі коректури західних
кордонів Карпатської України та буде домага-
тися, щоб карпатськоукраїнську територію поши-
рили на українські землі східної Словаччини.

дійсність. Важко буде зрозуміти, як польське громадянство могло мати претенсії, щоб стати до політичної конкуренції у співвирішуванні українського питання, коли воно являло концепції Карпатської України протиставити концепцію — Гравського. Чи польська публіцистика не має сили вжитись у сенс таких слів, як національна амбіція, змагання до вищих цілей, любов до рідного, зв'язок крові, жертва з особистої справи для загальної і т. п.? Адже 6 мільйонів людей мусить переживати якийсь вишнєпсихічний стан, коли вся Європа переживає надзвичайні часи і коли всі народи — разом із польським — відчують на собі подих історії? Хай це буде національна екзальтація, або — як каже проф. Ст. Гравський — „безсмісний шалений оптимізм“ українців, але чи буває це природно, коли частина живої нації зовсім не реагувала чуттєво на події, які торкаються безпосередньо її націоналізм, захищаючи на боці питання, які не події та яка не реакція? Чи не в це така сама, якщо не більша, екзальтація польської преси, виразника настроїв польського громадянства, коли та преса довгими тижнями так односторонньо насвітлює деякі події, що потім тільки з найбільшим трудом може корегувати своє ставлення — в обличчя беззаперечних фактів?

Але нема зла, яке не вишло б на добро. І з останніх польських помилок та з тієї обостроєної екзальтації виходить те добро, що польська сторона мусить переводити переоцінку деяких своїх закорінених фальшивих поглядів на вартість українських низів та силу у-

країнської національної свідомості. Шойно така масова й солідарна остання чуттєва реакція всього українського громадянства в Польщі, всіх його класів і верств, відкрила польській політичній верхівці Америку, що існує справді український національний моноліт, який на верхах і низах відчуває так само. Чи не краще було скорше відкинути геть теорії про „українську партію“ та „розрапатковану інтелігенцію“, якій протиставляється „почивий людєк“ без політичних амбіцій?

Таких прикладів можна наводити безліч. Іх нині повно на сторінках української преси. Вона їх наводить без ніякого почування злобності, без заміру колоти ними наших польських дискусійців. Ми просто виказуємо їм наглядно їхні помилки у минулому, доказуючи ними, що їхні теперішні заміти теж спрямовані на фальшиву адресу та що їхні тези надалі фальшиві. Ми дуже докладно здаємо собі справу з ваги положення та, на жаль, в ньому ми є лише одним чинником. Другим з ініціативою і вирішним впливом є польське громадянство і — очевидно — його преса.

Знаємо, як страшенно трудно признаватися до помилок та робити з них такі льогічні висновки, які казалиб змінювати й практичну політику. Треба для цього великої відваги, треба теж чималого зусилля, яке йшлоб упарі з дійсним бажанням розв'язувати позитивно й конструктивно важку проблему. Як довго не буде цих психічних засновків і цього рішення у наших польських дискусійців, так довго дискусія з ними буде — непродуктивна.

KIP

Львів, Уейського 6. Тел. 280 88.
СІАНІСЛАВІВ, 3-го Мах 4. II. тел. 233.
П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

БУДОВИ

поза обсяг італійських торговельних відносин — воно стало базою російської експансії на терені ще поважніших італійських інтересів — на Балкані. У довгий дипломатичний грама за спадщину по змиряючій Туреччині брали Італія дуже живу участь, і то ще заки стала великодержавою; вона робила всі можливі зусилля, щоб над Царгородом не замала бід притори з хрестом св. Андрія, щоб Росія не впадала впадовою бази на Егейське й Левантійське Море. Не диво, що Крісті з усіх сил мотував протиросійський бляк, який мав спинити російський наступ на Туреччину. Не диво, що Італія таки мусіла 1916 р. стати однією фронтом з Росією проти Туреччини, вона робила все можливе, щоб обмежити добуток свого економічного союзника.

Революція заломила російську експансію на Близькому Сході, недавні невдачі червоної д-павоматії відібрали Москві всякий вплив на цю сторону; під цю пору російський імперіалізм не загрожує італійським інтересам. Але з політичному календарі ситуації міняються часто, тому годі передбачити, чи у ближньому або дальшому майбутньому Москва знову не впадує Італії на тому чи іншому полі середземноморської шахівниці. Такої певності не можна мати, як довго північний беріг Чорного Моря є у російських руках.

Такі мотиви майбутнього визначають ставлення Італії до України, як до чорноморського кри. Але Карпатська Україна лежить на межі найважливішого басейну, де італійська політика — куди більше скрісталізована й заважкова — оснований на інших базисах. Наддунайщина — це для Італії праве крило (коли казати про оборону сухопутного кордону) і заравно (якщо балканського півострову. Після довгих дипломатичних змагань з Францією та Німеччиною Італія перемогла на цьому переважному терені підчинила його собі римським ластом, і ставива Мадярщину й Австрію у найважчій залежності від Риму. Васальний зв'язок для верховної права, але й накладало на нього обв'язки. Як безбезпечно цих обв'язок не зрозуміти, про те мала нагоду переконатися Франція, яка в короткому часі втратила весь вплив на Балканську й Малу Антанту, як лиш не до реальної підтримки цим двома обв'язками своїх сателітів. Коли Італія пожертвувала Австрію й скріплення осі Рим—Берлін і Мадярщина лишилась однією базою італійських впливів над Дунаєм, Італія мусіла тим більше жести, щоб заплатити Мадярщині за те, що вона віддалась італійським впливам. Цією, коли Рим обіцяв заплатити за свою позицію у Близькому Море, була підтримка мадлярської держави. Не диво, що коли підчас чехо-словацької війни Мадярщина забажала пересунути свій зовнішній кордон на Карпати, Італія не могла не кованити цього постулату. Ближче сорока років кожен — для майбутніх концепцій над рішким Чорним Морем годі посягнути терріторіального союзника у Близькому Море, тим більше, що заспокоєння мадлярських амбіцій не замінало шляху до здійснення цієї концепції.

Українські інтереси відійшли з Рим з то перед мадлярськими, але ці останні мусіли зостатися перед інтересами осі Рим—Берлін—Варшава боронили мадлярських інтересів, які вважали для Мадярщини поважну частину Європи. І Карпатської України — але не дипломатично й Німеччина погодилася з існуванням сфери дованої з Чехією та Словацькою Халаскою України і навіть разом з Німеччиною вважали на Мадярщину, щоб посягнути на Італійський денарш у цій справі глибоко й дискретними дверима дипломатичного кабінету, але мін. Чоло у своїй політиці до Близького Моря усі можливі зусилля з цюю метою. „Домагання Мадярщини поладати остаточно“ — каже во, віденське рішкія остаточна — каже во, керманіи італійської закордонної політики в Будапешті — і цими словами розкидає всі надії на дальній територіальний добуток на півночі. Італійська політика знову вернула йти в розріз з українськими національними інтересами.

Кіно

АТЛАНТІК

НАЙВЕСЕЛІША СВЯТОЧНА ПРОГРАМА!!!

ФРАНЦІСКА ГАЛЬ

в повній гумору, епіку, танцю і до епік веселих ситуацій комедії

Медовий місяць

Вільні і зніжнені
бікети до відкритку
на виставі.

Італія над Дунаєм та Чорним Морем.

З ПРИВОДУ ПОБУТУ МІН. ЧЯНА У БУДА ПЕШТІ.

Коли в листопаді минулого року Італія приступила до протикомуністичного пакту, ми ствердили (в „Ділі“ з 13. листопада 1937.), що Італія — це держава поважно зацікавлена у повстанні української держави над Дніпром; до таких висновків ми дійшли на основі історичних та геополітичних міркувань.

Шо ж — історію називали у старині учителькою життя, ате молоденку геополітику вважають скептиком такою симпатичною наукою, що нею можна обскувати наскрізь суперечливі твердження. Могло декому здаватися, що і це позитивне ставлення Італії до українських змагань можна ставити під питайний знак. Коли Карпатська Україна проголосила себе автономною одиницею у федеративному зв'язку з Чехією та Словацькою, а Мадярщина оголосила ревізіоністичні вимоги, італійська преса енергійно підтримала мадлярські домагання та вплив дотримувала мадлярській пресі кроку у кампанії проти Карпатської України.

Такі ставлення Італії викликало серед українського громадянства ароматне огірчення. „Що тут — мовля — говорити про те, що наші інтереси сходяться з італійськими, коли ми оце найважче по протиположному боці барикади?“

Без сумніву, в цьому випадку ми справді вийшли були по протиположних сторонах — залишається лиш питання, наскільки далекі висновки можна робити зі становища Італії в цій одній конкретній ситуації. Оцінюючи вплив вагу Карпатської України зі всеукраїнського погляду, ми асетаки мусимо зберегти почуття перспектив і не забувати, що в це лиш окраїна тмуга нашої етнографічної території, яка своїм висушенням положенням вганяється в іншу геополітичну околицю ніж та, в якій лежить Наддунайщина — а саме в наддунайську. Тимчасом Італія цікавиться Наддунайською Україною саме як країною чорноморською, себто середземноморською.

Італія — найбільше на віддалений схід положена з упримисловлених, адібних до господарської експансії великодержав, тому вона вже від середземної підтримувала дуже жоні торговельні зв'язки з басейнами морей Левантійського та Чорного. Яку вагу для італійської господарки мали генуєвські колонії, називали

здовж українського берега, бачимо зі занепаду могутньої на морі генуєвської республіки від хвилюнь, як обманяли турки захопили проливи і замкнули генуєвським доступи до їхніх чорноморських колоній. Тимчасом північний беріг Чорного Моря опанувала Росія — північна держава, що довгі часи штучно спиновала розвиток чорноморських пристаней, звертаючи торговельно природного запілля Чорного Моря — України й Кавказу — до упривілеєних пристаней Балтійського Моря. Така фрактова політика була дуже симпатична для німецьких, британських чи скандинавських корабельних підприємств, але не для італійських, які могли мати дуже великі зиски з обслуговування чорноморських пристаней. Не диво, що в 1919. році Італія охоче погодилася обійти мандат над Грузією, щоб знову відізнати торговельну базу на Чорному Море. Правда — прем'єр Нітті, що тимчасом дійшов до влади, не погодився на інтервенцію в Грузії і навіть рішуче виступив проти блякади більшовиків, але й на його політиці заважало позитивне господарське зацікавлення чорноморським басейном: блякада відібрала заробітки італійським корабельним товариствам, які не могли анісирати кораблів до українських пристаней. Цей самий мотив довгі часи мав вирішальний вплив на закордонну політику фашистської Італії, яка — з огляду на торговельні інтереси — до 1936. р. підтримувала приязні відносини зі ССР, дарма, що внутрі так безпощадно винищувала комунізм. З хвилюю, коли Італія поставила на протисовітську карту, вона здала чим може сподіватись відбудови своєї господарської позиції над Чорним Морем скорше, заки Україна та Грузія анвалюються епід володіння північної Москви.

Така зміна кордонів була б для Італії побажана не лише з господарських мотивів. Північне запілля Чорного Моря не лише вишло

ЕЛЕКТРИЧНІ ІНСТАЛЛЯЦІЇ ВИНОУЄ СКОРО, ДЕШЕВО І НА ДОГІДНІ СПЛАТИ УКРАЇНСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЛЕВ НАДРАГА

Львів, вул. ВАЛОВА 22. — ТЕЛ. 235-48.

Направки світла, ламп і дреліків чотирико 50 сотині.
Опалдності жаріки по від. 9.50. Лампи, батерії, акумулатори, радіо-апарати найдешевше у Львові.

За вишкіл молодих сил

ДО ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПРАЦІ.

Економічне життя у своїх різних формах, різко організоване вимагає висококваліфікованих сил, що зміцнює як слід поправляти діло. Правильна розбудова українського економічного руху вимагає відповідних людей. З кожним днем справа підготовки енергійних молодих фахівців-економістів до нашого господарського організму стає щораз то більше актуальною.

Це відчули і зрозуміли з одного боку наші економічні інституції, коли наблизилися до торгівлі, а з другого — наш економічно-торговельний молодик, головні студенти високих торговельних шкіл, які здали собі справу з того, що їм доведеться займатися різні провідні становища в українському господарстві і що це вимагатиме від них — побіч іншого — великого фахового знання.

З починку Т-ва Українських Студентів Академії Заграничної Торговлі у Львові в porozumінні з господарськими провідними колами, повстав для згаданих потреб Господарський Стипендіальний Фонд, як окрема Комісія при Науковій Т-ві ім. Шевченка у Львові.

Головним його завданням є приготувати для українського економічного руху висококваліфікованих фахівців, що зможе організувати і керувати господарським життям.

Акцію прийняли поодинокі установи незвичайно прихильно, а 13 із них приступило негайно в члені Г. С. Фонду і заявило свою готовність співпрацювати над осигненням його цілі.

28. червня 1937 р. відбулися засновні загальні збори Г. С. Ф., а 6. жовтня ц. р. другі загальні збори, де вибрано Стипендіальну Раду (провідний орган Г. С. Ф.) в складі: дир. Филипович Іван — РСУК, інж. Мілянчик Атанас — Пром-Банк, д-р Мармаш Роман — „Дністер“, м-р Книш Зиновій — Центросоюз, інж. Павлик Іван Суспільний Промисл, студ. Круцько Євген та студ. Білинський Клядій — Т-во Українських Студ. А. З. Т. у Львові. Стипендіальна Рада на своєму засіданні вибрала зпоміж себе президію: дир. Филипович Іван — голова, інж. Мілянчик Атанас — заст. голови, студ. Білинський Клядій — секретар.

Брак рідного торговельного шкільництва спонукав президію Г. С. Ф. задуматися над дошколом молоді, що студіює по чужих школах.

Щоб бодай частинно усунути це недоматання, влаштовано цикл лекцій про доцільний напрям господарсько-торговельних студій в такім порядку:

I. Вступні лекції: Що таке „Госп. Стип. Фонд“? — дир. І. Филипович. Вага свідомих цілевих студій — інж. А. Мілянчик.

II. Сучасний господарський стан на З. У. З. Структура кооп. організації — дир. І. Филипович. Торговля в деталях і гурті (кооп.) — дир. Мигонич П. Торговля в деталях і гурті (приватна) — проф. З. Котвиць. Загранична торгівля — дир. Мартюк, дир. Радловський, інж. Сербин, інж. дир. Палій. Промисл домашній накладиний — п-і інж. Чижович. Промисл легкий — інж. Павлик. Промисл тяжкий — м-р Фіголь. Банківство — інж. А. Мілянчик. Асекурація — д-р Мармаш. Торговельні агенції — д-р Котвицький. Школа А. виховання — дир. Коваліське.

III. Практичне використання студій. Торговельник як організатор — інж. А. Мілянчик. Торговельник як книговод — дир. Р. Коцур. Торговельник як науковець — д-р Вітанович. Торговельник як контролор-ревизор — рєв. Кубаєвич. Торговельник як публіцист — м-р Галайчук.

Є теж у програмі приготувати студентів високих торг. шкіл до звичаїв і розміщено 19-ох студ. А. З. Т. у Львові на відповідних платних ваканційних практиках у наших інституціях.

Г. С. Ф. це інституція стипендіальна і що року має вислати одного, а вміру фінансової спромоги кількох абсолювентів високих торг. шкіл у Польщі на закордонні студії і практику. Зібрані досі фонди уможливили вже в тім році признання одної стипендії на виїзд до Голландії.

Та потреби днів вимагають значно більше. Щоб Г. С. Ф. міг виконати свої плани у цілій ширині — на це треба відповідно збільшити стипендіальний фонд. Тому всі наші господарські інституції, а вміру спромоги і поодинокі громадяни повинні стати членами Г. С. Фонду. Для інформації подаємо, що вкладка для правних осіб 100 зол., а для фізичних 50 зол. на рік. В той спосіб можна буде цілком корисній і такій конечній акції надати сильнішу підставу.

К. Б.

лова, Гребінка завсіді надає їм українського побутового обурлення. В статтях про Гребінку підкреслюють його велике українофільство.

НОВІ АРХІВНІ МАТЕРІАЛИ ПРО М. ЛИСЕНКА.

В архівах царського головного управління в справах друку найдено нові документи: У лютому року 1888 цензор Фрейман доповідав про заборону музики Лисенка до віршів „Минають дні“, „Не женися на багатії“, „Огні горять“, як яскраво тенденційних. За рік після цього цензор Альферак знову доповідає про музику до віршів „Минають дні“. Хоч цей вірш і увійшов до збірки творів Шевченка, але як текст до нині він через свою тенденційність, на думку цензора, незручний. Київський окремий цензор Рафальський писав, що слід виключити зі збірки пісень Лисенка пісню про Гонта і прославляння Запоріжжя через те, що виконання в концерті таких пісень може підбурити до діяти на публіку; так само незручні для прилюдного виконання спогади про панщину та гайдамацькі пісні, про гноблення поміщиків. Пізніший київський окремий цензор Ромер зазначавав у таємному листі до головного управління, що діяльність Лисенка йому в загальних рисах відома: „Лисенко, каже він, не належить очевидно до прихильників уряду, який, на його думку, вживає заходів не давати ходу обдарованому малорусам. Оскільки я знаю, він перебував, а може і перебуває під наглядом поліції. В минулому у нього влаштували вечірки, запрошені на ці вечірки знаходилися одягнені в простонародні строї, до яких шпек і диявольських чобіт включно. Не зважаючи на зште сказане, я гадаю, продовжував цензор, що заборона Лисенкових творів мала б вигляд безцільного переслідування і дала б тільки злий приклад до нападів на розпорядження уряду щодо малоросійської інтелігенції“. Мабуть це мало свій вплив, бо в матеріалах є спеціальний довід самого міністра внутрішніх справ Толстого на продаж примірників 2 і 3 випуску Лисенківського збірки, надрукованих за кордоном.

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ.

8. грудня в Києві відбулося відкриття державного музею української народної творчості. Зібрано в ньому численні експонати, що відбивають історію українського народного мистецтва, починаючи з XVIII століття. Виділяються малярські роботи Шевченка. Багато там творів сучасних совіетських малярів та різьбарів України, багато також експонатів з діяльності сучасної творчості українського народу.

ПОЛТАВСЬКИЙ МУЗЕЙ.

У музеї в Полтаві перекопується автограф вірша Шевченка „Кохавсь дурно головою“ та лист Шевченка, писаний 7. III. р. 1848 з Орської фортеці до Лизогуба. Кореспонденти київських газет захоплюються самим „чудовим“ в українському стилі будинком музею, величними пам'ятками Василяківського „Лілея поле“, „Романівської шляхи“ та „Вибори полтавського полковника Пушкаря“, забуваючи додати, що це все збудовано та зроблено заходами полтавського губернського земства ще на кілька років до великої війни (будинок збудовано для земства на прохання архітектора Кричевського). У музеї є ще матеріали про Гоголя і більше ні-

Дарунки під Ялинку

не забудьте про щадливу книжечку

ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО У ЛЬВОВІ

вул. Словацького 14.

(Філія Банку: Станіславів, ул. Собієського 11.)

Хроніка Совітської України.

ШЕВЧЕНКОВІЯНА.

У Києві закінчилися викладання залізобетонної основи для пам'ятника Шевченкові. Незабаром почнуть надходити з Одеських кар'єрів Житомирської області плити червоного граніту і тоді розпочнеться викладання педесталу.

Композитор Кавфман (Дніпропетровський) написав романс на слова поета: „Чому м'ягко“, обробив народну мелодію на слова: „На що мені чорні брови“ і працює над великим вокальним квітетом „Камінь чернецький“. Композитор Усачов (Запоріжжя) написав романс на Шевченкові слова „Вітер в гаєм розмовляє“ та „За сонцем хмаронька пливе“, готує хори на слова „Тече вода в мене море“ й „Умер поет“.

Поет Андрій Малишко випускає книгу віршів під назвою „Тарасова земля“. Ось Шевченко на закланні:

В хвилину суму, в ранній час
Поки валили, за кугою
Він виглядав — не бачив бар'єр
Із вісточною дорогою?
— Гарний вітер, ти еси
Сади минаєш молоді,
Мої жалі, мої надії
В єдинім слові принеси!

Весели хмаро, в даліні
Промісши і не повернеш знову,
То розкажи хоч мені —
Чи бачиш зірку вечорову
На Україні...
Привозить пошту. Знову в міл
Тобі ні слова, ні привіту!
І очерет шумить — нема,
І хвиля хапає — не буде...
Ти будеш... на світанку із докором
Баркас проводить тихим зором:
Пливти... Та хоч прокляття принеси,
Нашо для мене ласки жалко!

З нагоди Свят жіночі і мужеські одягу ШАПІРА

ДЕВ'ЯДЕСЯТ РОКІВ З ДНЯ СМЕРТІ ЄВГЕНА ГРЕБІНКИ.

Українська совіетська преса відмічає цей ювілей та підкреслює значення першого з'явлення українською мовою „Ластівки“, що його видав Гребінка, зазначаючи, що в своїх талановитих байках Гребінка широко використовує українську народну лексику, приказки та прислів'я. Використовуючи фобузи байок Кра-

чого немає про письменників, що жили свого часу в Полтаві: Капніста, Котляревського, Гребінку, Мирного, Олену Пчілаку, тощо. Правда, робітники музею поклянуться на „дещо“, що перебувають у фондах, але це якось нікому невідомо.

НОВЕ ПРИДБАННЯ ЧЕРНИГІВСЬКОГО МУЗЕЮ.

Чернігівський державний музей придбав нову картину академіка Самокиша: „Бій Кривоноса з поляками“.

НИЩАТЬСЯ КУЛЬТУРНІ ЦІНОСТИ.

Колишню садибу Репніних у Яготині Полтавської області обернули на місце відпочинку, але дерева у чудовому парку вирубують на очах усіх; у парку ж завжди пасеться колоспна худоба. Будинок, де колись то мешкав Шевченко, зовсім занедбано, він руйнується, а нього зняли половину даху, відірвали підлогу.

Л.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти“!

Пані, Панове найдуть найкращі **Новини сезону** осінні зимові в нововідкритім відділі фірми

МОДНІ ТЕКСТИЛЯ — ЯН ВАЛЛЯХ І СИН

Львів, Площа Галицька 14, тел. 200-82.

Матеріали мундуркові.

Ціни безконкуренційні

Понура несподіванка поліської глуші.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ЗА КОМУНУ У ПИНСЬКУ.

(Від власного кореспондента).

Пинськ—Варшава, 19. грудня.

Подія, про яку тут хочуть оповісти, належить до найцікавіших, що їх журналістові підкидає наше місто безбарвне, а проте равучке, стокриле, стоголоسة життя. В неділю після обіду, коли лютував мороз, такий, що годі було виставити падець за вікно, дістав я вістку від приятеля з Пинська, щоб приїжджати на якусь судову розправу. „Не пожалієш“ — запевнював мене та зацікавлював товариш. На двірцевих терментах живе срібло летіло униз. Було — 18. Поїзд гуркотів як драконська зява крізь поліську глуху темряву. Коли „сибірська“ студія заморозила довгу грудневу ніч на білий, вітряний зливаючий день — я був у Пинську. А в Пинську того дня — судили.

КОГО?

Садя, як у кожному Окружному Суді на провінції, де — звичайно — бувають найцікавіші справи, найцікавіші судді і нецікава публіка. На давні обвинувачення — 19-ох хлопців — за актом обвинувачення — членів терористично-диверсійної комуністичної банди. Майже всі — юнаки від 17-ох до 20-ох років, майже всі — кнальабети, майже всі — сини поліських дядьків-куркулів. Найстарший, Михайло Василюк (Василюк) має 35 років, слабовиту, заплакану жіночку і титул „проводира“. В нього стрівожене, червоне обличчя. Чи така сама червона душа — покаже суд. Наймолодший майже дитина — це — без сумніву — жертва, прихра жертва червоної зарази, а може й великої, таємної поліської глуші.

ЗА ЩО?

Читають акт обвинувачення: Літом, докляніше в липні н. р., завалямували команду державної поліції у Пинську, що у повіті знаходиться грізна банда, зложена з 24-ох осіб, яка військовим маршем, зі зброєю в руках прямує до совітського кордону. Командантом відділу був Михайло Василюк. Він намовив усіх своїх товаришів машерувати у більшевизм. Зібралось їх 23-ох і одна жінка. Мали карту, бусолою, одну рушницю і кілька революєрів. 12-го липня вийшли з родинного села Повіття, на Кобринщині і співаючи плясних совітських, червоних пісень — помардували на схід, на Столини, до кордону.

ПОЩО?

Пішли — як читає суддя — до червоного кордону. Чому, пощо? Пішли, щоб виедовати вернутися, комісарями. Впали — очевидно — жертвою комінтерну. Наслухалися радіа в Мінська, попали під вплив агентів, що намовляли до втечі на червону сторону. Ге, ге — там мало бути добре, кар'єра, гроші, влада! Слідство виявило отаке: інтелігентний матеріал зломив утікачів випоклозують на совітській стороні на курсах піпонажі, після чого кажуть йому йти назад на роботу. Нейнтелігентних — на роботу, у совітські фабрики, розчервованих — під стелю! Василюк оповідав своїм жертвам, що у Москві, вийшовши, над самим кордоном творять велику, стотисячну, червону армію, яка виедоваті приїде сюди, на Полісся. Добровольцям платитимуть більшевизми по 10 золотих (!) на день, охочих поведуть в Еспанію. Ті, що не будуть читати, будуть урядовцями, сини — дити-

кува! — комісарями, звичайні пастухи — правдоподібно начальниками станцій, а може інженірами... Обіцянки манили та непереможно сильно тягнули сліпих дітей поліської, глухої, лісної, болотнистої, забутої, дошками від світа забитої, сумної глуші.

І пішли...

СТРИЛИ І КРОВ НАД КОРДОНОМ.

Зібраний загін під командою Василюка перемашерував три повіти. Над кордоном, у державних лісах під Деревном дігнала їх у двох відділах поліція. Один із них приїхав моторовим човном по Стір, другий авто. Почалась лісова атака. Комуністи стріляли — поліція також. Впали три трупи, два по стороні диверсанта, в тому одна жінка (наречена одного диверсанта) — і один аспірант. Арештованих комуністів повели крізь Столини з криками за плечима та з кайданами на руках.

Нагінка на проф. І. Филипчака.

П. ФРАНЦИШЕК КУЛЬЧИЦЬКИЙ МАЄ СЛОВО.

Орган „Зайонку шляхти загродевой“, що виходить в Перемишлі п. н. „Побудка“, не може забути нашому відомому педагогові і письменникові п. І. Филипчакові того, що він написав книжку „Кульчицький — герой Візми“, в якій підкреслює, що Кульчицький був українцем — асупереч протилежним польським твердженням. У числі 23-ому цього часопису з 1-го грудня н. р. невідомий ближче п. Францишек Кульчицький (нижемо так, бо він протестує, щоб змінювати його прізвище) у спеціальному „артикулі“ опрочкидує твердження проф. Филипчака ось-яким аргументом:

„Юрій Франц Кульчицький епід Візми ніколи ніким українцем не був, але був він поляком таксамо, як усі Кульчицькі, що сьогодні знають і їх предки були, є і завжди будуть поляками“.

Треба признати, що це дуже переконливе, тимбільше, що є маса Кульчицьких, які завжди були, є і на кожному кроці заявляються українцями. П. Францишек Кульчицький виходить з того клопоту легкою рукою: він просто звертається в таким закликом до всіх Кульчицьких гр-кат. обряду:

„Брати Кульчицькі! Не дайтеся баламутити п. Филипчакові і йому політичнім Ваші предки ніколи ніким українцем не були, як німи не є і ніколи бути не можуть“.

Вовни, волічки, нитки до гафту і павчоти
порукає
KA-PE-WU Львів, вул. Галицька 11.
Тел. 231-66.

ЕПІЛЬОГ.

Відповідає підсудний Василюк. Притримуючи свою вину, сповідається. Усього винен брат і комуніст Кунцевич, що підчас атаки відрієлювалися і втекли. Василюк не буде вже комуністом, просить дарувати кару.

Його „адютант“ Чопик може послужити за символ. Суддя його питає просто, по військовому як адютанта:

- Що таке Столини?
- Столини?... містечко, де ярмарок.
- А Сталін?
- ???
- Що таке Сталін, не знаєте?
- Сталін?... село...
- А чи обвинувачений знає, що таке командир?

— Командир? Має нові чоботи і довгу шаблю та багато грошей.

— А де лежить Еспанія?

— Село? Здається, коло Дорогичина.

На салі тиша. Так, тільки тиша завила у цій салі й усмішка на устах предсідника трибуналу. Суддя-предсідник Вілімович заслухав спокійно промови прокуратора, що домагається для всіх суворих кар, для Василюка — карі смерті. Адвокати мали надзвичайну тему. Було їх чотирьох. Аж дивно, що на прохання так добре вміють адвокати промовляти, дарма, що підсудні мабуть не все в їхніх промовах зрозуміли. В кутку, на лавах публіки, якась крахотина — чорна пані тулила хустину до очей. Може це наречена якогось адвоката, може жінка судді, може просто — незнайома з судовою салі. За вікнами вечоріє. Присуд буде завтра. Законник виводять крізь розпарене повітря від кохути матерей, батьків. Незнайома красуня застриб каракулове футро.

Не чекаючи вже присуду — вертаюся в Варшаву. Але не минається гігучий настрій і чомусь годі відірвати думки від отого різкого поліського люду, який складає такі жертви на жертвинику власної темряви.

Роман Гучавицький

Особам повновровиством, опасністим, артретичним, що терплять на генероїдні салішки трибуналу, що виступає Францишка Яосифа виступає знову і знову посилає пошлість. Співробітні Високого закладу.

Стаття п. Францишка Кульчицького не окремлена в „Побудці“. Сама редакція того часопису теж нападає на проф. Филипчака. Підобалося їй те, що перемишльський „Український Бескид“ написав про проф. Филипчака, що це загально шанований у нас громадський та педагог, який сотні наших молодих людей. Школі „Побудка“ може це не подобається, але це справу не змінить. Проф. Филичак своїми заслугами у педагогічній діяльності має теж великі заслуги як письменник, що популяризує у нас дивну історію нашої землі. Зате все тішиться проф. Филичак загально шанований і признаний українського народу і його пошани й того призначення не зменшить ні в якій виступі „Побудка“ чи п. Францишка Кульчицького проти його особи.

Провокаційні вісти.

У польських газетах починається вістка про зголошення масовий виступ („систематичну сесію“) українських робітників із тих професійних організацій, які стоять під впливом Центральної Комісії Професійних Союзів. Річ іде про ті польські професійні організації, до яких належить теж чимало українців та які, тримаючись професійних принципів, зберігають розмірну пристойність у національно-політичних справах. Тепер, мовляв, українські робітники масово піділя виступають, при чому той їх виступ має характер „приготованої та підігнанної акції“, яка має бути „відповіддю українців на святкування ППС разом з Центральною Комісією Проф Союзів 20-их роковин польської самостійності“. Далі у тих газетних вістках читаємо про зріст свідомості серед українського робітництва, а наприкінці замітку, що — мовляв — робітники, які виступили зі спільних професійних організацій, вступали до „Зорі“, „Просвіти“, „Рідної Школи“, кооператив та до „Бесіди“, які де номіне є товаришескими клубами.

Ця остання замітка кажує найбільш про-речно і інтенцію автора цієї тієї інформації. Це вісточно відомо річ, що ті свідомі українські робітники, які належали до спільних професійних організацій з поляками, належали одночасно до „Зорі“, „Просвіти“, такої коопера-

тиви, яка відповідала їх потребам, та підпома-гали своїми матеріальними лептами Рідну Школу. Приналежність до „Української Бесіди“ українських робітників — це вже новум, відоме хіба польському інформаторові. (Ще щось таке, як-би ми написали, що польські робітники для якоїсь там демонстрації вступали у члени, скажім, до „Касина і Кола Літературного“...) Також лише йому єдиному відомо, який їхній характер мають клуби „У. Бесіди“. Тензентія жина: ось, мовляв, бачите, яка це демонстрація українських робітників, які бунтуються проти того, щоб польські робітники не могли святкувати роковин незалежності Польщі! Одночасно з доносом на українських робітників — іде донос на українські економічні, культурно-освітні та клубово-товариські організації, як приблизно „протидержавних елементів“.

Ми були завжди за самостійність українського професійного руху та виступали проти своєрідного „дублювання“ професійних організацій, який по суті мусить бути в наших часах фікцією. А проте рішуче застерігаємося проти таких метод інформування польського громадянства про цілі українського робітництва та його настрої і проти нацьковування польського громадянства та „при нагоді“ і польської влади проти українських робітників та українських установ.

ГРИПА

В менті, коли стверди-мо біль голови, інтен-сивну, люту в ніст-ках, сильний катар зі зростом або й зі спа-дом температури тре-ба лишитися дома і вжити таблетки TO-ГАЛЬ в дозі по 2-3 таблетки 3 рази день. Від ТОГАЛЬ спадає горічка і приходить полегша.

Дістайте в аптеках.

Togal

що м. І. написав: „Декрет Президента про відношення Держави до Польської Автокефальної Православної Церкви, виданий в ювілейні роковини 950-ліття охрещення нашого українського народу, назавше позостається історичним актом. Від нас самих, себто від єрархії, духовенства і мирян, залежить далі гідно кори-статися з призначень нашої Церкви прав, бо стара як світ правда, що в формі формально-юридичні люди вкладають живу душу“... Було б усе добре, колиб зміст тої інтерпретації не вказував на широкі практичні можливості властивих авторів „призначеного права“.

Митрополит Діонісій нагородив архієпископа Олександрія Олександрія за співпрацю над декретом благословенними грамотами на пошених хрестиках на владичних клубках.

ЦЕРК.-ПРАВОСЛАВНИЙ МУЗЕЙ-АРХІВ.

Синод єпископів затвердив статут право-славного митрополітського архіву, що його зорганізували у Варшаві. При архіві існувати-ме також музейний відділ для колекціонування та зберігання церковно-православних ста-ровини. Добре стаєло, що на чолі архіву ста-нух фаховець і знавець м-р І. Корольович. По-бажати б тільки цієї важкої установі доброго розвитку. Користання з архіву-музею для на-укових цілей безплатне.

ЕПИСКОП СИМОН — НА ВОЛИНІ

Дотеперішній вікарій єпископ варшавської єпархії, візитатор Холмщини о. Симон, покидає Варшаву, щоб переїхати у невелике волинське містечко Дермань, на широке місце другого суффрагана волинської єпархії. Єпископ Симон найвідважніше виступав останніми ча-сами в обороні Православної Церкви. М. ін. він виголосяв зігом п. р. кілька славних пропові-дей на Палашині А. Холмщині. Його місце у Варшаві зайняв новоіменований єпископ Шре-тер, як відомо, православний поляк.

Апарати для глухих

Аппарат Геліотерм

фабричний
с л а б
„ГЕЛІОТЕРМ“
Львів, Академічна 7 (Будинок Шпирхера)

„ПРАВОСЛ. НАУКОВО-ВИДАВНИЧИЙ ІН-СТИТУТ“

7. грудня відбулась у Гродні інавгураційні збори Правосл. Науково-Видавничого Інститу-ту. Тому, що польська преса писала про ці по-дію дуже коротко, а ми не хотіли подати власних інформацій на цю тему, чекали ми на авторитетні освітлення сенсу оригінальної уро-вності з православного боку. „Видомосний Митрополит Православний“ поклали у б. ч. таку коротку замітку: „Після торжественної Служ-би Божої, що її відправив о. єпископ Сала в каплиці єпископського дому, почалися наради зборів у залі Гарнізонного Касина з такою ж. програмою: науковий реферат про автокефа-лію — о. деп. Рожковський, вибір кураторів Інституту й управа, обговорення паяву праці і дискусія“.

Офіційний орган православного митро-полита обіцяє подати точний звіт з подорожі

Гальо!

В саму пору

Гальо!

згадаєш нам закувати незвичайно дешеву велику кількість зяжових текстильних товари, що дамо нам знову відродувати їх

по цінах до 40%, знижених а саме:

Ф Л Я Н Е Л І, Ф Л Я Н Е Л Е Т И, Б А Р Х А Н И, Ш Т Р У К С И

купите тепер найдешевше тільки у нас

Галицький Магазин Новин — Львів, Галицька 15.

Для прикладу кілька цін:

I. КАТЕГОРІЯ: 10.000 м. гладкої фланелі	в ціні тільки	50 сот. метр
II. КАТЕГОРІЯ: 20.000 м. фланелі на біллі, піжами і напірової гладкої		60 „
III. КАТЕГОРІЯ: 40.000 м. фланелі десен. на шльфрок, сукні і блози		75 „
IV. КАТЕГОРІЯ: 15.000 м. фланелі десен. „ПРІ МА“ на шльфрок і сукні, фланелі „ПРІ МА“ в ниті на біллі, а теж бархан на сукні		90 „
V. КАТЕГОРІЯ: 15.000 м. гладкого штруку на сукні а теж дивантими на сукні різні десен.		1'55 „

УВАГА! Фланелі на сукні, біллі і піжами в рештках продаємо майже даром!!! — В часі тієї дешевої впровади ми знизили всі ціни на матеріали **ВОВНЯНІ, на БІЛЛІ, на ПОСТІЛЬ.** При закупі товару від зал. 5— додаємо даром знижки до першорядних ній. *Іржавою чехи Центр. Товарного Обороту.*

З церковно-православних справ.

Варшава, 19. грудня.

ПІСЛЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ — ТЕРИТОРІАЛЬНІ ЗМІНИ.

„Діло“ подає вже за людським „Жидом Ка-толіцизм“ вістку про подія Волині під адміні-страційно-церковним оглядом. Вона відповілає правді. На останньому засіданні Синоду Пра-вославної Церкви в порозумінні з міністерством віросповідаль переведено зміни в досюгоча-сних територіях єпархій. Найбільше зміни ці торкнулися волинської єпархії, від якої з дією 1. січня 1933 р. відходять до варшавсько-хол-мської дієцезії два повіти: ковельський з 92 ма парохіями (7 деканатів) і любомльський з 23 парохіями (3 деканати). Крім того до варшав-ської єпархії відходять також повіти берестей-ський (дотепер польська єпархія) та білсько-підляський (гродненська єпархія).

Зміни — як видно — переведено на чисто формальній основі, бо дотеперішні межі право-сл. єпархій (Бут від сходу і географічна лі-нія Полісся від півночі) ніколи не підлягали змінам. Наслідком тих змін побільшиться ю-рисдикційний вплив варшавського ординарія (отже новоназначеного о. канцл. Шретера).

Не треба забувати, що переведені іновачі — не останні. Декрет про Православну Церкву признає 2-літній речизес на переведення у-сіх передбачених територіальних змін. Не ак-лючене, що згодом вилучать Володимирши-ну й цілу південну Волинь в окрему єпархію. Великі зміни треба передбачувати й у поліс-ській та гродненській єпархії у зв'язку з пере-сеєнням столиці Полісся з Береста до Пінська, що прийде весною.

ВІДУКИ ДЕКРЕТУ, ТЕЛЕГРАМИ І ХРЕСТИ.

Новому декретові про Православну Церкву присвятили і присвятили далі багато місця вся польська преса, при чому деякі її органи не поділяють надто великого оптимізму щодо ме-тоди розв'язки тої важкої з державного боку справи. Зрештою згодом насвітлюмо дійсний стан сучасного православного життя у цій статті, що їх пригортаємо.

Відгомін появи декрету знаходимо також у багатьох гратувачійних телеграмах, які в-стали та які дістали православний митрополит. Найвідважніша з них — телеграма гр. Ф. По-тоцького, б. директора департаменту віроспо-відань, що зголосив зміни після візиту по-дія на Холмщині. Текст його телеграми такий: „З нагоди утворення правого положення Правосл. Церкви і захвалення стійкості пра-ць коло підготовки того важливого момен-ту пересилаю Вашій Експлиціції мої щирі по-бажання. (—) Потоцький.“

Телеграму митрополита Діонісія до пре-зидента держави надрукували навіть у „Моні-торі Польській“ (ч. 271).

Цікаво становить, що — декрету зай-має орган Волинської Ір-ст. Консисторії,

Склад скла і порцеляни

лямп електр. і нафтових
Випозичальні начиння на шлюбні
і забанні

ПАВЛИНА ЛЯНДАВ

Львів, ул. Казимира Великого 17

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОДУКТ

О. ЛЕВИЦЬКА І СКА
ЛВІВ, КОРДЕЦЬКОГО №1.

цями у черговому числі. Воно вже появилось, але про „подробіці“ — ані словечка.

Тому й залишається нам самим поінформувати, що новостворений Інститут повстав з недуховної ініціативи і як перші свої видання випустив у світ зреферовану вже „Ділом“ одиницю „Глас Православля“ та „Календар Православля“ на 1939. р. Говорять, що значну поміч має агаданний Інститут від війська.

ЧОМУ НЕ БУДЕ ПРАВОСЛАВНОГО ВІЙСЬКОВОГО ЄПІСКОПА?

„Діло“ перше подало вістку, що римо-католицький єпископат заявляв негативне становище до проекту створити окрему православну військову катедру, тому стаття православного декрету, яка заповідала створення такої катедрі, безпредметова. Кандидатом на православного військового єпископа був назначений о. С. Федороко, проект мав уже повне оформлення військової влади, яка його й висунула. Спротив римо-католицького єпископату (покищо неофіційний) заохочує заінтересовані кола. Матиме він — очевидно — рішальні наслідки. Говорять, що в православних колах прийняли цей факт радісно, тим більше, що — як відомо — декрет про Православну Церкву створив військову православну катедру і дав навіть військовому духовенству виразну супрематію у вирішуваних церковно-адміністративних справах (65. стаття статуту). Тільки як заповнити люку, що створиться у законі і що буде, коли закон мав би їх більше?

О. ВОЛКОВ У ВАРШАВІ

О. прот. М. Волков, б. посол в ВУО, про засуд якого ми недавно повідомляли, на бажання митрополита Діонісія перейшов — як довідаюся — з м. Сарн, де був парохом, на адміністративне становище до варш. консисторії, де й буде м. і виконувати обов'язки духовника у краківській варшавській колонії.

ІСТОРІЯ ТАКІ ПОВТОРЮЄТЬСЯ.

„Кур'єр Віленський“ і за ним майже вся польська преса інформували недавно під сензацийними наголосками в роді: „Авантюра у соборі“, про таку правдиву подію, що скоїлась у Вильні:

„В православному монастирському соборі св. Духа відправили інвентураційну Службу Божу новоіменованій вильнеській православній єпископ Матвій Семашко. В часі богослуження єпископ сказав польську проповідь, підчас якої мав місце неприємний інцидент: серед вірних у соборі скинувся галас і кільканацять осіб по-

БІЛЛЯ ЖІНОЧЕ І МУЖЕСЬКЕ поручає
Людвик Оляньчук
пл. Капітульна 3 побіч катедр.
ПАНЧОХИ — КРАВАТИ — СКАРПІНКИ

чали кричати: „Не хочемо польської проповіді, ми росіяни“ і т. і. Єпископ Семашко мусів перервати проповідь, бо галас у соборі перемінювався у велику демонстрацію. До собору являлася найагресивніших демонстрантів.“

На цю саму тему написав також кілька мислених заваг п. Вишомірський у вильнському „Слові“: „Високопреосвященний Матвій Семашко, прийшовши у Вильню, побіжав найперше до Острої Врами, де гаряче молився, і щодня після урочистої уївишов у пороги православного монастиря та відразу стрінув від своїх пакох деспект, себто щось у роді хараїр!“

Фе—ска.

КАПЕЛЮХИ СВЕТЕРИ, ТРИКОТИ

мужеські
від 6.50 до 34.—

жіночі і мужеські

поручає **Е. ДУМИН** ЛВІВ, КОПЕРНИКА 4

Як виглядає урядова парцеляція на Поділлі.

„Всхуд“ повідомляє:

Урядова парцеляція на Поділлі почалася в 1937 р. До того часу існувала виключно приватна парцеляція, яку переводили власники парцельованих маєтків, або уповажені особи. Вислід цієї парцеляції виявився хибним і під господарським і під правним та політичним оглядом. Тому уряд рішив перебрати бодай частинно парцеляцію безпосередньо у свої руки і 1937 р. влада розпарцельовала вже перші маєтки.

За два роки: 1937 і 1938 розпарцельовано в тернопільській повісті 8 маєтків, простором 2.074 га; з цього простору призначено для двірської служби та на доповнення господарств малоземельних селян 544 га і з них створено 350 наділів. Решту простору, себто 1.530 га вжито на самостійні наділи і створено 260 селянських господарств. Усі самостійні наділи забудував тернопільський повітський уряд при чому збудовано для кожного господарства два

будинки: дерев'яний або мурований дім і господарський будинок. Збудова ново створених наділів не є простим ні легким завданням. З парцеляції повстає найчастіше нова оселя, що не має зв'язку зі старим селом. Отже виникає важливіше питання: чи будувати для кожного господарства будинки на полі так, щоб усі його ґрунти лежали довкола будинків чи створити село. Перший спосіб має добрі привади, бо кожне господарство має всі орні поля при будинках і дуже зручне господаркувати: зніти врожаю на поле, доїзд до праці, нагляд господарю над полями і т. п. Однак при такій системі є та великі недогідності: будинки продирають господарств далеко віддалені одні від других, розкинені по цілих терених. Це утруднює взаємну сільське життя та взаємну допомогу, послання дітей до школи, доступ до костела, організації, суспільної, професійної, господарської, культурної і т. п. Це легко зрозуміти, якщо звертатися під увагу, що при осілих і весняних ро-

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА.

Безумний дзвонар.

Дешко не мав ні хати, ні роду, наймався до легкої роботи при казайстві. Взяв тинявся кутком по добрих людях, а з першим подихом весни переносився на церковний цвинтар, щоб тут почувати під голим небом аж до пізньої осені, живучи, як ті вільні птахи, що „ні сіють, ні орють“. Прокладався зі сну ні рано, ні пізно і ми нерідко (на превеликий жалі, як сніданком!) могли кризь вікно стежити, як наш Дешко обшукує не дуже то „біле плаття“ та товче безцеремонно каменем, а то й зубами гризе „бобак“ (!). Гу!

— Білі ті мамі, що їм він діти напичить! Ото краса нічкя! Преч би сі казала! — говорила наша куховарка, прихилившись за калюю посуду. Бо „Шаріко“ пристрасно любить малих діток. Не допущає молоді мати дитини, він схоплює малючка, коває за пазуху й біжить через містечко, ніжно голублячи дитинця:

— Пішк! Пішк! А його тупа морда набірає пестяної м'якоти кудлатого, обласкаваного Бровка.

Буває Дешко часом працює на заробіток. Замітає ополі подари на попілстві. Робить це поважно, якби брав участь у якійсь містерії, а все приговорює, ніби розумна людина, справжній Янош, чи Дирдлі-бачі:

— Нема пасу, нема тенгерні...! Мнясо дорожче... Та не знаю, що будуть варити... Зиніш бігають жавао, мов мишенята на-

2) право-наліво, направо-наліво... Згорнув вінком пожомкле листичко акацій й задумався.

Сутеніло. Хтось раптом затяг туживо: „І бою, віюля... Ісі селішн фуй а...“ Це за церквою машерував на фронт ушквітчений відала піхоти: раз-два, раз-два... Шорав ближче. Спіз то кучерявився, то виразнішав: „Ібою вірагтоль лес а косорок!“ У пісні замикалась любовна драма молоді пари: любові, радість. „Приходь, янголе, на розмову!“ кличе воєк дівчину а рожевому сподіванні щастя. Та мелодія завиваючи легесеньким танечним кроком, заедло сумує, що хвітиць філяки й левкої, а дунуть осінні вітри. Гей гей, лукава доле!

Того самого дня над вечором по росі знов було чути, як гаухо здригалася земля від далеких гарматних стріляв: бах! бах!..

Уже нездаром від довшого часу скрізь пробісав таємний шепіт, що москалі йдуть. „Санітесфеладено“ мало куляси рушати. Отець Євмен хитро посміхався чорними очима грека. Білобрысй москаль Митяа дражнися з нами „австрійцями“, що „руські“ йдуть і заберуть усю Австрію. Во відомо:

„Єдія, єдія білий цар.
Православний гасулар.
Та обєзіа цейя свет,
Усіх любіа, руськіх нет!“

Мама перечила. Не з „д. к. патріотизму“ і для дитячого орла, сохрани, Боже! А так собі: „Нехай нікто не радіє, що ми, мовляв, москаляв боїмосі!“

Якось невдовзі після тих тривожних відлуків війни скоїлась у Селюші доволі цікава подія. Не гадаю про неї ні одна хроніка на світі. Пропала вона, як безліч інших справ у безодні людського забути. А проте вона варта уваги.

Уривок утворює пісню: „Філакс, філакс... Віє осінній вітер“ і т. д.

І справжнім героєм став не хто інший, тільки наш таки погорджуваний Шаріко! Він — армійський, невіглас — єдиний між усіма розуміє цим Селюшом мав розум і хоч прихилився, потоптаний, — між усіми честілюбивий — честь. „Це єдиний чоловік, якого від тебе? Селюші шанують!“ — хмурих опісля брата батько.

Мали саме брати селюшські дзвони за гоматній стоп. Справа пішла галдою і сплинула майже без армійки. Беруть, то беруть. Ніхто Хто думає про такі марні речі, як дзвони для море людських сльоз, коли кров тече рікою і гинуть мільйони? Анім кому з армійки вистріляють мільйони хотілись би дістати за дзвон угорської монархії хотілись би дістати за дзвон, що скидали забутих сьомо, єврейських і османських „русняків“, білеш Орос“!

Правда, як недавно з'ясувалося, дзвони були старі, а вони своє. „У нас квітнєво, капри селюшського Богородиці!“ говорять до нас (звісно, вже після празника а церковні галди) що послали ожини а Іліонова.

Цей ширин, безпам'ятний мов не моглися шоваянше на пасивний серок а боротьбу ніколи. Ще гірше було по містечках, кули загинілих кули нова і чужий дух.

Був тихий, погожий день. Осінь сповнилась до землі ласкаю, сіють золоті донесо любе сєйво і мріють галди. Мовляв, перша з білими стіпами а селюшський верхом на таї стареньких ая та осорова аягула приваляний мовляв до селюшського зажу. Голуби воркували. По селюшському ліллі лебедіми отари білх-білх ханки.

А за мить? З усіх-усюди: ртх, мотуш, хлєкіт: „Дзвони беруть!“

(Довідник 1938)

„Вардський гомі“

* У вторинному фейлеті, що починає оповідання, пожеливою пожежею знищено 2) вікно 1).

* Хай жінка армійки Янош Дешко!

* Пішк (а тверде) — мильовичка, напісання.

* Тенгерні — жава, кукурудна.

топах та при зимових спільних металічних кому-
нікаціях дуже утруднені в такій розвиненій осе-
лі, де дім віддалений від дому пересічно коло
100 метрів.

Цим недомаганням можна запобігти буду-
ючи село раціонально розміщене з широкими
вулицями, обкопане ровами, а в його середині:
школу, „дом людів“, крамницю, кооперативну
молочарню, каплицю, спортивні площі і т. п.

При такій системі забудови парцеляції на-
сувається знову питання: якої величини городи
проректувати для кожного господарства? При
тіснішій забудові села городи мусіли б бути не-
величкі, пересічно коло 3.000 квадратних ме-
трів кожна при розмірах: 40 м. ширини і 80 м.
довжини. Однак такі городи були б негідні
для селяни тому, що не могли б заложити тор-
говельних овочевих садів, бо залягання саду
в полі негідне з огляду на важкий нагляд,
а біля будинку було б замало ґрунту під сад.
Тому городи мусять бути достосовані до по-
треб раціонального господарства та розміру від-
пав до 1 га.

При більших оселях є більша вигода. Од-
ночасно селянин має змогу заложити коло до-
му сад та управляти зеленою пашу, ярину, ранню
бульбу і т. п.

При урядовій парцеляції на Поділлі засто-
совано саме систему раціонально суцільного
села з тим, що городи сягають простором до
1 га. Як згадано для кожного господарства бу-
дують два будинки: мешкальний і господар-
ський та закладають одноморгові сади (коло 70
перев) добираючи найшляхотніші овочеві від-
мінки, однакові для цілої оселі. Дерев'яний або
мурований дім розмірами 8,2×7 м. з двома кім-
натами і спіжаркою, побудований на підмурівці
30 см. над землею. Оба будинки покриті вели-
кими плитами етериту 1 м. × 1 м. Викінчення
домів, збудованих в 1938 р. можливо найкраще:
кафелеві печі, м'ясніе обкутки, подвійні вікна,
в середині тинковані вапном і мальовані, зовні
дерев'яні доми оббиті дошками, муровані —
тинковані і мальовані. Господарський будинок
розмірів 12×6,5 м., дерев'яний, призначений
в половині на стодола, в половині на приміщен-
ня живого інвентаря. Крім того передбачене
місце на будову третього будинку, що його
збудує собі сам селянин, якщо до кількох ро-
ках господарство стане на міцніших ногах. Тоді
цілий господарський будинок, що його буде
тепер уряд, буде могли призначити на стодола.

Для кожного господарства будують крини-
цю, якщо місцеві умови дозволяють на бу-
дову копаних криниць, або теж дорогі верчені
криниці. Уряд будує відповідно кількість спіль-
них для цілої оселі криниць. Ціна самостійного
наділу простором 9 моргів I або II. класу землі
з будинками, доходить до 13.000 зол. Набувець
такого наділу зобов'язаний заплатити 1.500 зол.
і тоді дістає посідання. Опісля 2 роки не пла-
тить нічого, а від третього року починає спла-
чувати решту ціни, розложеною на довголітні
сплати, при 3/4 від ціни землі, коло 1% від ці-
ни будинків. Сплата решти ціни може бути роз-
ложена залежно від бажання набувця, до 57
років.

Парцеляція так організована, що набувець
може взяти II в посідання в черві, мешкаючи
тимчасово в господарському будинку. Набувець
застає на наділі збіжжя і сам його збирає. Так-
само збирає сам же збіжжя. Надія засівають
арендарі з доручення уряду. Під осінь вики-
чують мешкальні доми і тоді набувці перехо-
дять до домі. Ось так у можливо найкоротшо-
му часі загосподаровується набувець на новім
господарстві.

Слід підкреслити, що набувцями самостій-
них наділів опікуються відразу різні та спе-
ціальні інструктори допомагаючи їм раціональ-
но організувати нове господарство від основ.

В 1939 р. тернопільський воєвідський уряд
задумує розпарцелювати простір коло 3.100 га
у 8-ох маєтках створюючи 240 самостійних на-
ділів, забудованих та улажених так, як вище
згадано. З цього простору, крім самостійних
наділів, 1.300 га — буде призначених на допов-
нення господарств малоземельних селян та
створення господарств для дівської служби.

Урядова парцеляція — кінчить „Вскуп“ —
запевняє осадникам найкращі умови буд-
ного розвитку.

Люди в окулярах

ЦЕ ПЕРЕВАЖНО ЖЕРТ-
ВИ ЗЛОГО ОСВІТЛЕННЯ.
НАПЕВНЕ ЗБЕРЕГТИ БИ
ДОБРИЙ ЗІР, ЯКБИ УЖИ-
ВАЛИ ДЕКАЛІМЕТРОВИХ
ЖАРІВОК

Похорон бл. п. б. губернатора Грабара.

Карпатоукраїнська Пресова Служба подає
з Хусту: В п'ятницю 23. ц. м. відбувся в селі
Чертежнім похорон бл. п. б. губернатора Кар-
патської України Константина Грабара при ве-
ликому адв'язі людей та при участі представ-
ників карпатоукраїнського уряду д-ра Брашай-
ка, шефа пропаганди М. Ляцанича та віцегу-
бернатора О. Бескида. Похорон відбувалося з
священниками. Підчас похорону промовляли: д-р
Брашайко від уряду, місцевий священник,
представник Української Народньої Ради в Се-

реднім і представник „Просвіти“. На могилу
бл. п. б. Грабара аложено багато вітків від ріж-
них установ та приватних людей. Зложено теж
вітків: від карпатоукраїнської влади з націо-
нальними шарфами, від прем'єра центрального
уряду Берана з державними шарфами та жо-
во-блакитними.

Причиною смерті було нагале закроваже-
ння мозку. Позатим б. губернатор Грабар був
найже до останньої хвилини зовсім здоровий.

Не тримайте долярівок, інвестиційних позичок та цінних паперів.
безужиточно дома

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороніть цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідками про виграшу з л. в р-оні записують
Вам відстані.

У Чехії розв'язали комуністичну партію.

Ік подає „Прагер Тагеблат“, праський уряд
рішив на вчорашньому засіданні розв'язати ко-
муністичну партію в Чехії, Моравії та на Шлезь-
ку (уряди Карпатської України та Словаччини
видали таку постанову ще давніше). Розпоро-
док увійде в життя ще перед кінцем року.

УСУВАЮТЬ ЖИДІВ ЗІ ШКОЛЬНИЦТВА.

На тому самому засіданні уряд рішив від-
няти від нового року всіх жидів, що вчать у ні-
мецьких середніх і народніх школах. Професо-
рів університету зможе міністр звільнити, коли

вони дійдуть до границі віку. З огляду на о-
щадність зредують державних урядників, я-
ких чоловіки мають достаточну безпеку.

АМНЕСТІЯ.

Президент Гаха проголосив в нагоді Ріадзі
амністію, анулюючи кари до 3-ох літ та гризні
за військові проступки зперед 23. ц. м.

Б це доповненням до амністії для німців,
мадярів та поляків, що в проголошено ще 7.
жовтня.

„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Гуртова й деталічна
продажа оновлених
РИНОК 38.

Масерські крамниці: Ренка
Личківська
На Байках
Софії

2. Континентальна
Заблуканська
Жовківська
Городицька

21.
1.
175.
171.

Замкнули совітський консулят в Японії.

Як подає Донеї, СССР замкнув свій консу-
лят у Гакодате, що є базою для 20.000 япон-
ських рибалок, які долають риби на совітських
водах.

сських рибалок, які долають риби на совітських
водах.

Про що говорять Пані.....

...що лише шовковий пудер косметолога д-ра Тушицького містить у собі „Маттін“, витяг
з екзотичних квітів, що стисло достосований до фізіологічних функцій шкіри, надає навіть
анімістичній пері сибій привабливий вигляд. Вже по одnorазовім ужиттю задоволює
ріжницю вигляду нею. Пістанете в всіх нешорядних парфумеріях і дрогтеріях. 10—30 2754

НА СВЯТА

кооперативна

„РІЙ“

поручає

найдобіршої якості м'яса, овочів, грибів

Крамниці у Львові: Руська 29. Тел. 113-34.
Львів Саліна 17.
а Львові: Нарутинича 19. Тел. 167-28.

Літературна сторінка.

Поезії про сильні речі.

Юрій Липа: „ВІРУЮ“. Вибрані вірші. Львів, 1938. Бібліотека „Дзвонів“, ч. 29, ст. 67. Обгортка Галини Липи.

Ю. Липа зробив багатий вибір із своїх до-
теперішніх малих збірок, додавши до них нові
вірші і новий спільний заголовок „Вірую“. За-
головок сильний, характеристичний для всього
духового настрою, в якому Липа сідає писати.
Автор представник тої частини покоління (не
частини а більшості), яке повірило, що живе
у винятково героїській добі а дороговказами
до великого майбутнього молиться до Сили,
Перемоги, Нації, Раси, Воли, Людини та Чину. З
перших релігійних поезій Липи у його збірці
маємо враження, що автор уміє молитися теж
як релігійна людина; а інших бачимо, що релі-
гійність перемішана у нього з незовсім природ-
ною агностичністю і кровожадністю. А проте з
таких явищ не можна робити змислів поетам,
бо вони не філософи і не діячі, які повинні
знати, чого хочуть у теорії та практиці. Поети-
ві вільно мати всі настрої нарізано і всунути,
хаті як трохи в темряві, навіть тоді, коли він
переконаний, що він має ідеї і то бетоново міц-
ні та кришталево вирізані.

Ю. Липа має справжній поетичний талант
і міг би бути добрим поетом, який не намагався
бути ще чимось більше. Він належить до типу
100-відсоткових неврастеників нашої кризової
добі, що захоплені всіма розмайними прапо-
рами, коли вхопили їх на мить у руку, дитячо-
захоплені тим, що сами роблять вітер, коли
прапор повіває раз у той, раз у інший бік. У
поезії має це той наслідок, що коли замість
вражливості і почувань приходять думки і рефлек-
сії вірш переходить у публіцистичну прозу,
якховинну містику або навіть значяйну гра-
фоманію.

Ось два аспекти: перший гарний образок з
широкою перспективою, другий календарська
філософія.

ОДЕСА.

Полі сновитори, задихуються, верні,
Що Паша змолотує дурнуго;
Розуть гудяк, якосий паровоз
Коло корабельного озвону брудноті етерів.

О, місто-слово, місто-мисль, твориво,
У своїй Бог тебе, моя кляма розкоша, —
Витийся виміром, корінням потрав,
Лови чужу річ, що дивна і майотерна.

Та вічно над тобою погляд вертоплів,
Що й Гетьманщина, й зброя, помета й гори
Притесали гірвогнім залізної пори,
І край терорних смель, стріляючи в простори
Боу скардали обрію, що сніг,
А коні ботчались розвільного моря.

А тепер щось сильніше:

МУЖНІСТЬ.

Коли на себе а боку глумити можеш
І знамиш добре, як обомо кинуть,
Іх трапляти і — жовти, (бач уяви
На пошматку чи кляма) — ти є муш.

І то час мужності, то не — клямото.
Не видко, не танці і не примаха.
Нова доба теор а, тільки дійсність.
Як ти готовий був, — діяй тепер!

Таких віршів пишуть у нас тепер на фунти.
Якби можна їх постачати щоденно до „Масло-
совою“ по 2 зол. штука у довільній кількості
— за рік можна купити собі малий домок. У
збірці Липи є їх більше і більших, навіть цілі
поеми не тільки епіграфово-рефлексійні а на-
строєво містичні і епічно красномовні.

Жаль що на такій сторінці не можна наве-
сти ще кілька гарних поезій і хоч одну більшу,
де чорнито скіпнує як вода всіма великими
словами і порожніми абстрактами. Гарна, багата
мова Ю. Липи втягає в себе непотрібно не наші
слова і форми, як нпр. „вам потреба (поль.) по-
коритися“ (зам. треба), кушур (божок), „нале-
жить“ (поль.) у значінні „слід, треба“, „се ста-
ється (поль.) явиши“ зам. стане, „добивши“
(поль.), „опустити“ (поль.) у знач. покинути
„стремити“ (рос.) у знач. прямуєш, змагаєш, „по-
трава“ (поль.) зам. страва, „жінщина“ (рос.)
зам. жінка, „яркий“ (рос.) яскравий, „власти-
тель“ (поль.) власник і дуже часті, привірі, не
наші (польські) форми з „с“, яке в нас зайве:
„Не ті є найважливіші, що говорять, „Любово то
завжди є нещастя“ „Іх пристрасті є взаємні“.

Вся велика збірка має поруч першорядних
поезій і значяйні віршіща. Поет залишає вра-
ження ще зовсім молодого, що може довго
розвиватися або такого, що вірить у свою ве-
лику умову зрілості. А така віра — перша пе-
репона до розвитку!

Крем
наїстра
В. НАЗДЕРСЬКОГО
уступає розв'язання
Васильки
Галині С. О.

Крем Halina № 2
(платовий)
плем'я перу.
хорошито перед
зморщинами
і їх усуває.

Надійний поетичний дебют.

Сергій Кушніренко „ПРУЖИНЬ“, поезії. Львів 1938. ст.
64. Обгортка Ніла Хасевича.

Листопад та грудень правляють нам затайно кіль-
ка збірок поезій. Хоч поезія в нас майже невидка, про-
те в цих ваких місяцях, не кізкість і малість книжко-
ку може звести собі автор — а бідою — сам.

Гарно видана збірка. Випадково придуманий за-
головок „Пружинь“. Ізмірено означає це щось пружне,
еластичне, може й енергічне. Пріміште автора ми вже
подивували у друку. Наші журнали не виражають
їмне пошматку у віршах тавасомо ми у прозі; друкують
тепер такий як а або його відкидають. Через те май-
дегте в сонних віршах не наші слова і невправдані за-
головки, що мандрують зі збірок до збірок, а речу на
рік сякою авторитету, що вже раз поклали у друку. С.
Кушніренко має гарну, поетичну мову, але помий, що
зовсім добре по малому „дестрий“, „клямота“, „жано-
сється“, „жовти“, „перекорити“ і що зовсім поетичні
такі статеві фрази як „вама окремі цілі“.

Та не дрібниці. Важче те, що молодий поет має
поетичний хист, який заперечує наперекір тому,
що може бачити і відчувати. Його записки мовч. т. за
модерної поезії, які багатьма мовами утворюються в
такому (зв'язі): 1. занадто високою, промисляти риз,
а занадто високою чи її підір, для вузів не засі-
ди дестрини, 2. занадто високою ритму занадто до ма-
люди, а занадто високою до прози, 3. занадто високою
штурдирит снів, 4. занадто високою перебіжати різні образи,
що спростують дисоціалізм, 5. занадто високою доживи,
що автор — мішани і хоче відірвати нас, бачивши
і всю дубу.

Щі примилки може неперіодичні. Над ними палку
теж неусвідомлений гіт до абстрактних пошматку, яких
не можна собі уявити, коли поруч них стоїть ще кіль-
ка інших таких самих пошматку.

Ось один аспект тої бової програми:

Затурець з голосний зором — сови тисли
Ідуть, щоб завершити мій проєкцій
І вертуть на рішачі, де так гостро диві
Шукає життя, що зобить окляні раси.

Так втямлюючи мій соліти зрости
Нового духа. Так зрив-смерті брими
Пролетуть мій замісний пошматку
І народиться мов — щоб знов боротися!

Липи тільки гарту. Ось розв'язання тавасомо
І стрігнуть нас на думках мій зростає
Слова сім'я гірофанта
І дельній гітм і перші брими сонні!

Нам важко було б не знати поезію, як важко бу-
ло дозволитися містику у римах „тисли“ і „диста“,
„тисли“ і „диста“ і „диста“. А проте а в цій збірці такі
поезії як „Детинство“, що переказує справжній афет-
ний аспект. Занадто лірику наліває у поети тавасомо
фразеологія або претензіонізм слова як „творче
можливість мов“, „жовти“, „затрапляти“, „зростає
симфонія“, „сонетом бутонієм“. Багато у цих шу-
карятах а в історії Сіверської та його поезії, які
трапляють словами клямі жаром і де спливає про запер-
ську добу героїзму, що випадає алявської явності.

Важливо збірка „Пружинь“ робить враження
молодого таланту, а мовою приміраючи занадто мило-
ві, дисоціалізм, гарний неперіодичний снів і занадто-
важкі образи — а цього занадто може не виправдати
тавасомо мови гарна збірка. м. р.

Песа К. Чапека в Парижі.

В наслідок Нобелівської премії знову мидали у прозі
про сонця а в клявності Карл Чапека — першого
чеського письменника, що ми бачили в дитинстві. Саме те-
пер грають у Парижі його нову „Добру а жий клявність“
а історичній віршованій формі, письменника Ліа Діте-
ва, у театрі славного Ліно-Бос, що від 40 років живиме
в Парижі чуді драматичної творчості. Карл Чапека — трохи
малозрозумілий гуморист для цих раком бинавний пра-
гати. Бач і історія мистецтв, що втрачала у бач і в ріш-
них естетичних до Африки свого чоловіка і дива си-
ня (якщо припускаємо, що втрачала а занадто, клямі)
і занадто клявність на вірші на останнього сонця снів —
мрійливий поет. Песа ми тільки поетичні аспекти і
робить тільки враження „Французька мовна клявність“ ре-
зультатом прагати Чехословаччини.

РАГЛЯНИ, УБРАННЯ, ФУТРА

Повшехни Склад Одзежи

з найліпших бельських матеріалів першо-

рядно виконані поручає

Львів Пасаж Миколая

Характеристична французька повість.

Всі знають, що найбільше улюблена тема
французьких повістей — кохання. Багато між
ними навіть має зазначену цю тему в заголов-
ку, щоб читачі знали, яку книжку беруть у ру-
ки. Одна з останніх повістей Франсуа де Ру а.
„Брюн“ могла залишити спочатку враження,
що це повість селітаска. П діє відбувається
здебільшого на селі на лангведоському піадді,
над Ронною. Автор амальовує дуже дбайливо
природу і спосіб життя людей, що насолоджу-
ються спокійним бігом дня і люблять спокійну
працю та розвагу на лоні родини. Дія має пе-
ред візною. У повісті нема ніяких натяків на
супільні події, навіть рома на політичні те-
ми або про якісь проблеми, що так природно
хвилюють мешканців великих міст. Дієні осо-
би ядовольні, як багато щасливих французів
на провінції, там, що мають і що роблять шо-
десню без думок про світ поза ними.

На цьому спокійному таї починається тра-
гедія пари людей, що живе у щасливому по-
дружжі. Памі Брюн (це ймення означає тек
Чорнава) Шатрен заміжня від 14 років. Коли-
сь вона кохалась у Жакі Деларі, що має тепер
відвідати її та її чоловіка зі своєю жінкою. Від
цього моменту автор зазирає назад, щоб нам
оповісти, чому Брюн не вишла за Деларі —
свою першу любов, а за Уатрена. Історія цього
подружжя зперд 14 років тримає читача на 100
сторінках у цікавості, як випадатиме зустріч
Брюн Шатрен а Жакі Деларі. Ми відчувемо

від першої сторінки що це головний сюжет
повісті. Саме оми зустріч і візнова дівочих
спогадів, що прокидаються в молодій жінці
амальована майстерно і надолужує занадто
довгий аступ, який нас трохи томить. Зовсім
звичайна зустріч зі звичайною розмовою стає
ліхословною клявкою. Геройка не дає собі
справа з сильного привязання до своїх почу-
вань ані а відношення до своєї сучасності. Са-
ме тоді, коли вона серед розніженого загання
якнайбільше потребує помічі свого чоловіка, йо-
го нема. Мрії молодості накликають шораз
сильнішою клявкою. Коли чоловік для полагоди
якихось інтересів виїжджає на місяць до Бордо,
його жінка виїжджає на цей час до Парижа з
візником до своїх. Тут вона має нагоду зу-
стрічатися з Деларі і дає себе прийняти почу-
ванням. За першим великим поривом прих-
одить велике розчарування і навіть відраза до
чоловіка, якого Брюн уявляла собі як вибранця
своєї мрії. Подружжя розколотися, потім зно-
ву сходиться, навчаючи лтики нової симпатії
та нового духового зростання. Едмон Жакло
даючи оцінку тої повісті називає її за заго-
ловком відомого оповідання Проспера Меріме
„Подвійною помилкою“. Сюжет банальний, але
автор проваить у деяких частинах повісті не-
звичайну аналітику жіночої психології. Ру
був за що повість контркантатам Гольцго-
вого лаврета Троян.

Сторінка без політики.

Чарівний острів Капрі.

Історія чарівного острова Капрі сповита легендами. Як той острів повстав і від чого походить його назва — це до сьогодні тайна. Кажуть, що ця назва походить від: Капреа — гостре каміння, від Капра — коза, острів кіз, або від Капрос — дик.

Багато геологів просліджував тайну повстання острова, однак їх досліди до нічого не довели. Вони не можуть точно ствердити, чи острів виник після вибуху піщаного вулкану, чи це може частина затопленої Атлантиди. Інші знову догадуються, що той острів відірвався від Сицилії внаслідок ерупції Везувія.

Капрі було колись грецькою колонією. Її красу оспівував в Одисей Гомер. В одній із своїх пісень він каже, що спів сирен у місячні ночі причарував моряків, що пропливали попри Капрі. Тому чаріві не зміг теж опертися й Одисей.

Ціле минуле того острова наче potwierджує всі легенди. Коли римляни завоювали Капрі, той острів так очарував римських цесарів, що вони вибудували на острові прегарні палати і самі перебували на ньому. За цесарями поминали корба римських патриція та поетів.

Тиберій прожив там велику частину свого володіння і лиш час до часу виїздив до Риму.

Коли великий імператор Август вертався після переможного бою з Єгипту і побачив птахи, що перелітали понад Капрі, взяв це за добру ворожбу і велів на острові побудувати величаву палату. Ще до сьогодні є на Капрі маленький городець, що його шумно називають городом Августа. З терас того городу видно великі, гарні нагі скелі Фараліоні, які наче стоять на сторожі острова.

По часах блеску і слави, той чарівний острів попав на довгі віки в забуття. Щойно у XV столітті „спів сирен“ знову заманив Барбаросу, який здобув Капрі й поставив там охоронний замок.

У музею Акселя Мунте на Анакапрі (вища й дальша частина острова), переходять знайдені ліхтарні, начиння із бронзи, що їх уживали морські розбишаки, останки стовпів та статуй, що їх знайшли на Капрі. Підчас наполеонських воєн Капрі було під володінням князя Йохима Мірата. Після упадку Наполеона той острів окупували англичани. Тоді губернатором був Гедсон Льов.

Повітря — це найкращий приятель здоров'я.

Наполювальні патенти не тримають нічого з хворі, наче якісь телятчини янги. Навіть, як наполювальні свого життя для Діаго, перебувають вони під опікою своїх доглядачок по якимсь знахідкам на скотрі.

Як із копалень перепачковують золото.

Мурини, що працюють по африканських копальнях золота, вживають від непамятних часів найрідновродніших способів, щоб лиш перепачкувати кілька грамів золота. Одно з найбільших південно-африканських підприємств переконалося недавно, що воно трить річно більше як 50.000.000 золотих на таких малих крадках. У копальні того підприємства працювало 400.000 робітників, а того 300.000 муринів. Кілька тисяч робітників поклали працю по пентильному контракті і жили собі преспективно із ренти. Спеціальні розвідники фірми вели на ріжні ядзи слідство і вкінці понали на способи, що їх уживали робітники,

зокрема мурини, щоб перепачкувати золото поза копальню.

Виявилося, що деякі гірники викидали маленькі частинки золота при допомозі мініатюрних латанул поз огорожу копальні, при чому якісь їх співники вибирували завжди такі частинки інші робітники послуговувалися соками і голубами. Ця система так сильно поширилася між робітниками, що управа копальні рішила кинити всі ті звірята на експлуатаційному терені. Очевидно мурини вживали теж не раз і не два старого способу, а саме прокопували частинки металю, як прокопують малі діаманти.

Міліонер з фальшивим пашпортом.

Багато років тому один стоюльмський фірма після свого бурового хапця з листом, щоб передати великі гроші другій фірмі. Він звався Оскар Йогансон. Перелікавши кари, щоб не посудили його, що він украв гроші, він рішив шепнути. Вік до кордону Норвегії і там заважи одному фінському морякові дістав папери на ім'я якогось Мікеля Йосіа. З ними паперами виїхав хапчиня до Америки. Минуло багато років, хапчиня працював і доробився майна. Прийшов час, коли він хотів ожени-

тися. Він подав до швейного уряду свої папери, але хтось, хто знав історію, повідомив уряд, що папери фальшиві. Міліонер не мав змоги довести, що ці папери його власні, він теж відкинув своє давнє прізвисько. Але, що людина з грошми може зробити все і може признатися навіть до фальшивих паперів, то Оскар Йогансон дістав дозвіл від шведського уряду вкняпати прибораного прізвиська Мікеля Йосіа.

Присилайте передплату.

Новий дар під ялинку.

Надходять Різдвяні Свята і в багатьох українських домах уладять добрі родичі святочну ялинку своїм дітям. Прикрасять її всіма прикрасами й обвішають: цукорками, жолудками та горіхами, під ялинку зложать сиромі або в вибагливі дарунки. Дбайлива мати чи добрий батько не забудуть покласти між дарунки кілька нових книжечок виховного змісту, бо ці дорослі солодощі мають найтривкішу цінність і з ними не може рівнятися навіть найдорожча іграшка. Та коли мова про книжки, то хочемо запитати тут, чи не добре було б завестися між дарунки одну гарну новість, а саме: до значних книжок додати ще одну особливу книжечку, яка сама собою має теж велику виховну і практичну цінність... Це шалені книжечки українського банку на ім'я котроїс дитини! Автім — може це бути й книжка на ім'я старої людини, бо і старші обдаровують себе на Свят-Вечір. Чи думаєте, що не зразило добре і дбайлива жінка й мати, яка так важко працює для нас цілий рік, якби добрий муж, крім якогось скромного дарунку, поклав їй під ялинку шалену книжку з першим шаленим заголовком на її ім'я... Певна річ, що якби цей добрий випадок прийнявся і поширився в нас, то прикрасив би велику користь не тільки обдарованим, як й цілому рідному загалові, бо цей заклад поширив би звичку шалити гроші у рідних банках. Поширена ощадність — це найтривкіша основа добробуту, щастя одиниць і загалу.

Подумаймо про це перед Святами!

(Ю. Ш.)

„Чорна вдова“ й „чорний вовк“.

В деяких краях є павуки, що їх їдуть згубу людському життю. Напр. таким небезпечним павуком є довгий на 13 мм. павук з „мармівато“, який живе в Італії, полудній Франції, Іспанії та Греції. Коли той павук укусить, то його їдуть викликає безупинну сильну гарячку та важкі серцеві атаки.

Спорідненим із тим родом є т. зв. „чорний вовк“, якого можна стрінути в полудній частині Росії над Каспійським Морем та в південній частині України. Той павук нападає на людей і на звірат: коні, херболюди та на рогути худоби. В минулих століттях були часи, в котрі ці табунні коней і худоби ставали жертвами „чорного вовка“. Їдуть того павука вилучають люди зі світою, корчі, оміління та навіть зовні божелілля із приступами шалу.

Крім „чорного вовка“ маємо ще „чорну вдову“ (ми вже про неї згадували) востра Індонезії. Їдуть тієї комахи так само небезпечно як їдуть гадюки. Їдуть тих павуків уживали кілька індіанців до затроювання стрілець.

Великими грабіжниками є теж деякі роги водних павуків. Вони нападають на рибу, що їх сильно перевищують величиною.

У Бразилії є павуки, що їдуть тільки на звірята величини кірляка.

ХОЧ УБОГИЙ, ПРОТЕ НЕ ХОЧЕ ПРОДАТИ ПАМ'ЯТКИ.

Недавно злодій обкрадав мешканця однієї дуже вбогого аудичного музиканта в Сан Франціско. Разом з іншими предметами злодій викрав скрипку, що нею музикант заробляв на життя. Поліції вдалося віднайти всі верстки річ, між ними теж скрипку. Тоді заважило, що це незвичайно вартісний інструмент, який йому вірно походить із рук Страдіварі. Як музикант в Америці, знайшовся негале музикант, який запропонував музикантові, що скрипку величезної гроші — майже 100.000 доларів. Та скрипка так не погодилася з рогами скрипки, заявляючи, що той інструмент є рідною пам'яткою, що перебув у його рогах майже 283 роки і важко було б йому з такою рідною пам'яткою розставатися.

в гол. ролі Желіховська, Цейлінська, Висоцька, Піхальський, Юноша Стемповський та інші. 300

— Бутальтерійон книги вперед 4.000 літ. Чеські науковці експерименті під проводом докторки археології Бронізі та Петріа відкрили в містечку Канек у Малай Азії торговельні книги. Тодішні юнаці записували свої оруддя на восточних табличках аспірьським письмом. Учені здогадуються, що книги походять з часу 2.100 літ перед народженням Христа. Основні досліді на відкритими торговельними книгами дадуть багню устійнити зв'язки між старинним народами.

[illegible][illegible]

Львів, ул. Галицька 30, 10-й поверх

BRACHIN BR

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Шидловського 27. Виробляє на приготування різні галузеві-механічні улагодження власних простих, також галузеві й інші модерні гарнітури. 2330 7-52

ГОДИННИКИ і біжутерію найкращіше насправляють українська фірма П. Карпиниця у Львові вул. Домініканська ч. 7. 1920 56-0

ОКУПОВУЄМО ШКИРИ овці, козлячі, а також, кролів, тварів, лисів, кун, кіт, телят, худоби — всьмак воєни й ін. Платимо майже ціну. Гарбуємо — фарбуємо — Препаруємо мисливських трофеїв. Футурні виправлені шкери кролів, заход. всьмак поставимо. Гурт — деталь.

Початкові шкери — марка.
Polska Centrala Skór i Futur — Sp. z o. o.
Poznań, ul. M. Focha 27-31

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

лікар недуг шкірних, венеричних та алергічних косметики
Роман Лисяк
6. приватний асистент д-ра Е. Дурделла та лікар шкірно-венер. клініки.

Львів, вул. Сикстуська 56
Тел. 114-44.

КЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одиниць радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

колючі з причини простуди, пострілові, іскіасові і ін. Дистансуете в аптеках.

Вир.б і головна продаж
АПТИКА МІКОЛЯША
Львів, Коперника 1. ч. 2343 6-9.

ОГОЛОШЕННЯ

И. Шрайбер Львів, Гетьманська 8.
Рік осм. 1904. Тел. 213-05.
НОВОЧАСНА ВИРІБНА КОРСЕТІВ
відзначена медаллю і золотим хрестом у Паризі поручає по фабричних цінах: КОРСЕТІВ, КОРСЕТІВ, НАГРУДНИКИ, ЧЕРЕВНІ ПОЯСИ, ГУМОВІ ПАНЧОХИ. 2040 2-10

СНІГІВЦІ
з різних красках
ЧОБОТИ
гум. на черевках
ФІЛЬЦОВІ
чоботи „Аласка“

поручає: спеціальний магазин обуви для дітей і молоді

АЛЬ-СА-ДО

Львів, вул. Сикстуська 19

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНИНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт: до Англії (Вінчестер), до США (Лондон), до Франції, Голландії, Палестини, Швеції, Японії і т. ін.

Виключно заступник:

С. НОВАЦЬКИЙ

Львів, вул. Пасадського 17.

ГАРНІ ДАРУНКИ на ялинку найдешевше

Кольорові моти, перфуми, розчидні, пудернички і Французька біжутерія. — Парфумерія **С. ФЕДЕРА** Сикстуська 2. Філія: Коперника 15а, Ільницька 16.

Найкращі глинянські **КИЛИМИ** власного виробу поручає фабричний склад

Ст. ГАЛАНА Львів, Сикстуська 20 (ріг Костюшка)

Низькі ціни. — Продаж за готівку і на сплату. — Приймаємо облігації Народ. Позички і інші цінні папери. **СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ФІРМИ:** піанобельони, портіери, кили на ліжка і столи. 5-10

Львівські шоферські курси

Тел. 2-2-46. інж. Н. Гераско Тел. 412-46.
САМОХОДОВІ й **МОТОЦИКЛЕВІ** ДЛЯ АМАТОРІВ і **ФАХІВЦІВ** ІНЖЕНЕРСЬКОЇ КООПЕРАТИВИ, ПРИЙМІ **ФАХІВЦІВ** ІНЖЕНЕРСЬКОЇ КООПЕРАТИВИ, ПРИЙМІ **ТОМІЦЬКОГО** 14 (давня Коперника 54) — ДЛЯ **ТИХ**, ЩО ПРИЗДЯТЬ ОПІКА. ЦІНИ ЗВИЧАЙНІ.

САМОХОДОВІ ПРОТИМОРОЗНІ ШИБИ І СНІГОВІ ЛАНДУГИ поручає
Витовд Транда Львів, АКАДЕМІЧНА 7.

Виключно **ПРОДАЖА ЦЕРАТ** і **ЦЕРАТОВИХ ВИРОБІВ**

виробництва фабрики цегли в Тольні

ФАРБОКРАМ
Львів, СОБЕСЬКОГО 7
Жагайте шпінки і проспекти

УВАГА! Довголітній практикант віденської тапicerсько-декоративної роботи відчиняє власне підприємство під фірмою

І. Бабій Львів, Ленартовича 20.
виконує: тапичні, килимові гарнітури, патентові фотелі до спання і ін. 10-0

ЕКО

це добрі батерії українського виробу

ЕКО, Львів, Потоцького 58.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
виконує першокласні всякого роду **МУНЕСЬКІ УБРАННЯ ТА ФУТРА** Ціни найдешевші.

Володимир Гаврицьо
2790 Львів, Сикстуська 43 Ц. 9-11

„ВОДОТЯГИ“

Бюро технічне і підприємство для монтажу водогосподарств, санітарної техніки та організації

Львів, вул. Пелчинська 22, тел. 23-166
Станіславів, 3-го Мая 12.

НАЙКРАЩІ МЕБЛЕВІ ВИРОБИ
тіляні в єдиній українській робітні поручає по найдешевших цінах

А. Ільків
Львів, Ленартовича 4 (Томіцького 12).

Всякі тапicerські роботи
виконує солідно і дешево
Арт. тапicerсько-декоративна робітня **П. БОЧИЛЮК** і **І. ОГОРОДНИК**
Львів, Сикстуська 48, тел. 113-38.
На складі тапicerські меблі.

Найдешевші меблі

в українській кооперативі **АРХО**

Львів, Корняків 1. Тел.: 272-64

Інж. Юрій Оясецький
дир. уповноважений інженер будови

Львів, Мончинського 26, Тел. 270-27
виконує усі види будівництва та архітектурної і житлової архітектури.

ЗА ДУРНО до двох шовкову блузку

при купівлі плаща від 17-31. Хіміч. р.
БРАТИ КАРЕЛЬ
ч. 3006 2-3 Львів, Ягайлонська 7.

Найкраща українська **ПАСТА** до змащування виключно

з **ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ**

„БЛИСК“

Львівський і с-на
Станіславів, ул. Жуковського 3

Тільки оголошуючись у

„ДІЛО“

можете успішно продати, купити або замінити реальність.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

базис

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

І ПРОСИТЬ КУПИТИ НА СВЯТА В ПІ СКЛАДАХ ВСІ ПОТРІБНІ ТОВАРИ І НАПИТКИ.

РІВ ОСНУВАННЯ 1912

Й. Б. Шпріцер

Робітниці шиток, пенделів і римонів метал

Львів, ул. Шпитальна 1
(В Демі Товарів) Тел. 267-08
м. 216-88. 1-4

Дизайн, тапичні мебелі літературні тапички і т. ін.
Проектування і виконання комплексного кутра дому у зовнішніх оздоблених тапичерських і шпін

Т. Кисяк і сини

Львів, пл. Смолян 4
1784 Тел. 240-09 і 219-88. 1-4

На Різдво і Новий Рік купуйте тільки практичні подарунки: пухлячки, лиски, свистки, рукавички, олівці, ручки, папір, папір, папір

ДІМ ТОВАРОВИ

ЛЕВ ЛЕЗЕН

Берка 3. Станіславів Рік 18

Великий вибір! Ціни низькі і гарні, одні на воєнім артикулі. Організуйте і ви свої магазини, а пересональні 288

Приписові поштові друки і книжки до вжитку членів

Львівська книжкова палата

Львівська книжкова палата (120 картки) від 1.00
Львівська книжкова палата (200 картки) від 1.50

Книжкова палата
за 100 карт. 1.00
за 200 карт. 1.50

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИК „ДІЛО“

Розмір числені: 2 текстові шпалати і 4 оголошувальні шпалати.

1 км. одношпалатний або його місце в руб. рачі оголошення	0.05	Дрібні оголошення від слів: матрицювальні, і приват. маркетологами по куди, продаж, всьмак і т. ін.	0.15	Остатня сторінка 1/1	0.05
1 км. одношпалатний в тексті і воєнізм	0.05	шукати приват.	0.10	Остатня сторінка 1/2	0.05
1 км. одношпалатний на першій сторінці	0.05	слово тожсам друком подвійно.	0.05	Остатня сторінка 1/4	0.05
				Остатня сторінка 1/8	0.05

Redaktorzy: dr Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki. Wydawnca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów. Rysunki: Redaktorzy: dr Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki. Wydawnca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów. Rysunki: 18